

Hørings svar Natura2000-planer

Dette er Randers Kommunes generelle og overordnede bemærkninger til Natura-2000 planerne. Forvaltningen vil desuden indberette de mere specifikke og tekniske forhold til de konkrete planer gennem det elektroniske indberetningssystem.

Randers Kommune er overordnet enig i planernes mål og indsatser. Målene i Natura 2000-planerne er med god grund langsigtede, da det tager lang tid at opnå den tilstand der er forudsat i planerne. Der er udstukket en national prioritering af indsatsen i 1. planperiode der løber til 2015. Kommunerne skal udarbejde handleplaner, der konkret beskriver, hvor og hvordan indsatserne skal udmøntes. Herefter vil kommunerne blive målt på, om de har igangsat det de lægger op til i handleplanerne.

Spørgsmål vedrørende økonomi og administration er ikke endeligt afklarede, hvorfor kommunen ikke har mulighed for at forholde sig til disse dele i høringsperioden. Ud fra det grundlag, der kendes, kan Randers Kommune påpege en række forhold, der gør det umuligt for kommunerne at sikre, at de nødvendige indsatser igangsættes, og at indsatserne fører til den ønskede tilstand for de udpegede arter og naturtyper. Alene det forhold at målene er bindende for kommunen, men indsatserne er frivillige for lodsejerne bevirker, at kommunerne ikke kan påtage sig ansvaret for, om de nødvendige indsatser igangsættes i 1. planperiode.

Randers Kommune forudser, at der skal anvendes betydelige administrative ressourcer til dialog med lodsejere, tilsyn, information, ansøgning af projektmidler samt til nødvendige forundersøgelser af fx hydrologi, hvis kommunerne skal komme godt i gang med de nødvendige indsatser i 1. planperiode. Til udarbejdelse af handleplanerne kræves et større koordineringsarbejde kommunerne imellem samt med Naturstyrelsen for de ofte meget store Natura 2000 områder.

MVJ-ordninger

Der er lagt op til, at naturplejen skal finansieres gennem MVJ-ordninger (736 mio. kr.). Det er landdistriktmidler, som administreres af Fødevarerhverv. Det er frivillige ordninger, som de enkelte lodsejere kan søge at indgå. Da det er en aftale mellem Fødevarerhverv og lodsejer kan kommunen på den baggrund ikke sikre, at den nødvendige naturpleje igangsættes.

Som MVJ-ordningerne kendes i dag, er de ikke attraktive nok til at tilstrækkelig mange lodsejere vil indgå dem. På naturarealer kan det være svært for landmanden at opfylde de krav der er til plantedækket.

Det er endvidere Randers Kommunes vurdering, at selv hvor der indgås MVJ-aftaler, kan det ikke altid sikre, at områderne opnår gunstig bevaringsstatus. Randers Kommune har ved gennemgangen af Natura 2000-områderne erkendt, at der er arealer, der allerede i en årrække har været omfattet af MVJ-aftaler, hvor der behov for en yderligere indsats, f.eks afgræsning og ændret hydrologi. Det er Randers Kommunes erfaring, at det med de dyr og metoder, som de fleste lodsejere anvender, er vanskeligt at få dyrene til at græsse tilstrækkeligt på nogle af de mest påkrævede og værdifulde arealer, fx rigkær, fordi de ofte er fugtige.

For at opnå den ønskede tilstand gennem naturplejen kræver det andet og mere end MVJ-ordninger. Det er helt nødvendigt, at kommunerne bistår med tilsyn, råd og vejledning for at sikre, at de

ønskede effekter af naturplejen opnås. Kommunens juridiske og økonomiske virkemidler til at sikre den nødvendige indsats synes ikke tilstrækkeligt afklarede.

Randers Kommune savner en afklaring af regler og kompensationsmuligheder til lodsejerne for omlægning af arealer i landbrugsdrift til naturarealer.

Naturbeskyttelseslovens § 19 indeholder bestemmelser om, at kommunen kan pålægge en lodsejer i eller uden for internationale naturbeskyttelsesområder den drift eller andre foranstaltninger, der er nødvendige for at realisere Natura 2000-planen. Randers Kommune savner en udmelding fra Staten om, hvordan Naturbeskyttelseslovens bestemmelser spiller sammen med princippet om frivillighed samt en vejledning om, hvorledes staten påtænker § 19 anvendt.

Størstedelen af MVJ-ordningerne, som de kendes i dag er 5-årige aftaler. Det er en meget kort periode, der ikke sikrer tilstrækkelig kontinuitet af plejen set i lyset af, at det kan tage mange år at opnå den ønskede naturtilstand og dermed målopfyldelse.

Hedepleje, hydrologi- og Lifeprojekter

Statens udspil er, at kommunerne skal finansiere 228 mio. kroner til hedepleje samt hydrologi- og Lifeprojekter. Kommunerne skal finde penge i eget budget. Der vil i de fleste tilfælde være tale om nye projekter, som kommunen ikke bruger penge på i dag. Det kan være meget dyre projekter. Det betyder, at en stor del af den naturplejeindsats, der gennemføres i dag ikke kan fortsætte. Halvdelen af de beskyttede § 3 områder og mange naturperler i Randers Kommune ligger uden for Natura 2000-områder. Det vil efter Randers Kommunes opfattelse være problematisk at måtte opgive plejen af vores øvrige beskyttede natur, herunder også den bynære natur, som Randers Kommune i øvrigt prioriterer højt af hensyn til borgernes mulighed for gode naturoplevelser. Kommunen er efter Naturbeskyttelsesloven forpligtiget til at foretage pleje af kommunalt ejede naturarealer og fredninge, hvorfor vi ikke kan flytte midler fra disse områder.

Data

Eftersom statens kortlægning af habitatområder bliver foretaget løbende vil det være hensigtsmæssigt om de nye data også bliver gjort tilgængelig løbende og så hurtigt som mulig. Det gælder fx de nye data vedrørende strandenge langs med Randers Fjord og Mariagerfjord. De vil være særdeles værdifulde for kommunen, eftersom de tilgængelige data er yderst mangelfulde.

Prior er et vigtigt prioriteringsredskab til at skabe overblik over den forvaltningsmæssige opgave. Imidlertid mangler der en række baggrundsplysninger for brugen af data. Eksempelvis fremgår det ikke tydeligt, hvornår data stammer fra. Desuden er der i Prior foretaget nogle valg om fx naturtilstanden. Eftersom kommunerne bruger disse data til at prioritere forvaltningsindsatsen vil kommunen appellere til, at der bliver skabt en gennemsigtighed i data og de valg og slutninger, der er foretaget i Prior.

Videnskatalog

Randers kommune opfordre staten til at etablere et videnskatalog, hvor tilgængelig viden om naturtyperne er opsamlet og hvor der er forslag til mulige metoder for pleje, for at ikke hver enkelt kommune skal bruge ressourcer herpå.

Eksempler herpå kunne være viden om:

- bekæmpelse af invasive arter i de forskellige naturtyper
- opsamling af viden omkring specifikke plejetiltag, eksempelvis udpining af overdrev.
- Fysiske og biologiske forhold i forbindelse med udpegning af potentielle områder med nye habitatnaturtyper, f.eks til udlægning af nye rigkærsområder.